

Sjælland
J.nr. 2022 - 3780
Juni 2023

HØRINGSNOTAT

Vedrørende høringssvar til forslag til Natura 2000-plan 2022-2027 for N134 Arresø, Ellemose og Lille Lyngby Mose

Forslag til Natura 2000-plan for N134 Arresø, Ellemose og Lille Lyngby Mose har været i offentlig høring fra den 21. februar 2022 til den 25. maj 2022.

Indkomne høringssvar kan ses i dokumentet "Indkomne høringssvar til høring af Natura 2000-planerne 2022-27" på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Den offentlige høring er annonceret på Miljøstyrelsens hjemmeside og via Miljøstyrelsens nyhedsbrev. Relevante myndigheder er desuden direkte orienteret, jf. miljømålsloven § 43. Lodsejere med væsentlige interesser, der vil kunne berøres af et eller flere elementer i planlægningen for et Natura 2000-område, er individuelt blevet orienteret om høringen over forslag til Natura 2000-planer. Relevante organisationer og foreninger er ligeledes blevet direkte orienteret. Alle forslag til Natura 2000-planer har kunnet tilgås via Miljøstyrelsens hjemmeside.

Miljøstyrelsen har i alt modtaget ca. 440 høringssvar både specifikke høringssvar vedrørende de enkelte Natura 2000-planer og mere generelle høringssvar vedrørende naturplanlægningen. De generelle høringssvar er sammenfattet i et samlet høringsnotat "Miljøstyrelsens generelle høringsnotat vedrørende forslag til Natura 2000-planer 2022-2027", som kan findes på Miljøstyrelsens hjemmeside. De områdespecifikke høringssvar er gennemgået og behandlet i lokale høringsnotater for hvert enkelt Natura 2000-område.

Til denne Natura 2000-plan er der modtaget i alt **5** høringssvar.

Høringssvar vedrørende den Strategiske Miljøvurdering behandles separat i den sammenfattende redegørelse, som ligger tilgængelig på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Svarene har berørt følgende emner:

1. Indsatsprogram
2. Lovgrundlag
3. Modstridende interesser
4. Målsætninger
5. Rollefordeling
6. Udpenningsgrundlag og områdegrens

Dette høringsnotat er inddelt emnevist. I det følgende afsnit sammenfattes de væsentligste synspunkter fra høringssvarene under de ovenfor nævnte emner, hvorefter Miljøstyrelsens bemærkninger er angivet i kursiv. Sidst i høringsnotatet gennemgås eventuelle justeringer i relevante Natura 2000-plan på baggrund af de indkomne høringssvar.

Det bemærkes, at høringssvarene kun er gengivet i hovedtræk. Høringssvarene kan i deres helhed læses på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Bemærkninger til planforslaget

1. Indsatsprogram

Resumé af høringssvar

Danmarks Naturfredningsforening Halsnæs foreslår, at engområder i omdrift tages ud af denne drift, ligesom antallet af veteraniserede og døde træer bør øges.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen kan oplyse, at Miljømålsloven fastlægger en opgavefordeling mellem stat og kommuner, der giver staten det overordnede ansvar for gennemførelse af direktivforpligtelserne og overlader den konkrete gennemførelse heraf til de respektive myndigheder. Natura 2000-planerne fastlægger udelukkende rammerne for den opfølgende handleplanlægning, men de fastsætter ikke specifikke krav til forvaltning af konkrete arealer. Konkrete projektforslag om pleje skal således rettes mod relevante handleplanmyndighed.

Resumé af høringssvar

Danmarks Naturfredningsforening Hillerød bemærker, at den udarbejdede Natura 2000-handleplan 2016-2021 for Natura 2000-området allerede indeholder plejetiltag, der er opfylder målsætningerne i Natura 2000-planen. Det bemærkes hertil, at der bør ske mere udførlige undersøgelser af, om tidligere handleplaner bliver udført og har de ønskede virkninger, hvilket vil kræve overvågning og regelmæssige besøg i Lille Lyngby Mose gennem en længere årrække.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Natura 2000-planen for N134 Arresø, Ellemose og Lille Lyngby Mose indeholder en indsats om, at igangværende projekter og indsatser, der relaterer sig til gennemførelse af tidligere Natura 2000-planer, afsluttes. Indsatser gennemført i første og anden planperiode vedligeholdes ligeledes. Miljøstyrelsen vil fremadrettet følge Lille Lyngby Moses udvikling gennem det nationale overvågningsprogram for vandmiljø og natur (NOVANA).

2. Lovgrundlag

Resumé af høringssvar

Danmarks Naturfredningsforening Halsnæs finder det paradoksalt, at Naturstyrelsen har godkendt anlæggelse af en udvidet Discgolfbane i den urørte Arresødal Skov.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Klager over myndigheders konkrete afgørelser falder uden for omfanget af høring af Natura 2000-planer. Den pågældende afgørelse er blevet påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af Danmarks Naturfredningsforening

den 21. september 2020. Klagenævnet stadfæstede Miljøstyrelsens afgørelse den 2. november 2021. Klager over sagsbehandling og forvaltning kan i øvrigt rettes til Ombudsmanden.

3. Modstridende interesser

Resumé af høringssvar

Grundejerforeningen Lykkesholm ønsker, at Natura 2000-planens prioritering af gammel våd rørskov til fordel for rørdrum og rørhøg frem for etablering af nye lysåbne rigkær, bliver fjernet fra Natura 2000-planens afsnit om modstridende naturinteresser samt overordnede målsætninger for Natura 2000-området. Dette ønskes, idet foreningen kan se, at rørhøg (og rørdum, da den yngler her) har rigeligt med rørskov langs Arresø, men i høj grad fouragerer – og med større succes - i de slåede dele af rørskovene, som har karakter af våd eng eller rigkær.

Miljøstyrelsens bemærkninger

I hvert Natura 2000-område er der gennemført en konkret afvejning og prioritering af fugle, arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget, hvis der vurderes at være potentiale for en modstridende naturinteresse i forbindelse med opfyldelse af målsætningen om gunstig bevaringsstatus for arter og naturtyper eller målsætningen om at sikre den nationale bestand af fugle.

Inden for Natura 2000-området er der kortlagt et antal væsentlige, mulige levesteder for ynglende rørdrum og rørhøg. Denne kortlægning peger på, hvor man i den konkrete forvaltning af arealerne skal være opmærksom på bevaring af store sammenhængende partier af gammel rørskov. Prioriteringen af områder med gammel rørskov frem for etablering af nye lysåbne rigkær (7230) på disse arealer er dog ikke et udtryk for, at der ikke kan ske forbedring og/eller udvidelse af rigkær andre steder inden for Natura 2000-området.

4. Målsætninger

Resumé af høringssvar

Grundejerforeningen Lykkesholm foreslår en tilføjelse af fugle i Natura 2000-planens overordnede målsætning, således at der sikres gode hydrologiske forhold for fuglene på udpegningsgrundlaget med en høj vandstand i Arresø inklusive naturlige svingninger.

Miljøstyrelsens bemærkninger

De overordnede målsætninger angiver det overordnede og langsigtede mål for, hvordan området skal udvikle sig for såvel at sikre det konkrete områdes integritet og for at bidrage til opnåelse af gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter. Konkrete naturtyper, arter og fugle er fremhævede på baggrund af en række væsentlighedskriterier fastsat ud fra en faglig vurdering, som uddybes nærmere i notatet "Teknisk overlægges notat til Natura 2000-planer" på Miljøstyrelsens hjemmeside. Søer over 5 ha samt vandløb er målsat i vandområdeplanerne.

Miljøstyrelsen bemærker, at fugle allerede fremgår af den overordnede målsætning med følgende ordlyd: "At der er sikret egnede og tilstrækkeligt uforstyrrede levesteder for rørdrum, rørhøg og havørn samt raste- og overnatningsområder for stor skallesluger. Ved interessekonflikt prioriteres store sammenhængende områder med gammel våd rørskov højere end etablering af nye lysåbne rigkær på levestederne".

5. Rollefordeling

Resumé af høringssvar

Grundejerforeningen Lykkesholm og Nationalpark Kongernes Nordsjælland anmoder om, at Miljøstyrelsen sikrer sammenhæng mellem vandområdeplanernes indsatser og varetagelsen af de forpligtelser, der gælder i forhold til Natura 2000-områderne.

Grundejerforeningen Lykkesholm finder det uacceptabelt, at selve Arresø, som Danmarks største sø, er stedmoderligt behandlet i Natura 2000-planen både vedrørende beskrivelse, tilstand og målsætninger, selvom selve søen udgør ca. 80 % af hele Natura 2000-området. Søen er nærmest ikke omtalt andet end med henvisning til vandområdeplanen, hvori Arresø heller ikke har nogen væsentlig omtale eller indsats. Grundejerforeningen Lykkesholm foreslår således at tilføje Natura 2000-planen en overordnet målsætning for Arresø om, at den skal opnå god tilstand som næringsrig sø (3150) ved bl.a. at opnå en for søtypen naturlig sigtddybde på mindst 1 til 2 meter og udbredt forekomst af undervandsplanter. Grundejerforeningen Lykkesholm foreslår endvidere, at tilføje Natura 2000-planen en konkrete målsætning for søer over 5 ha om at deres tilstand skal være stabil eller i fremgang mod en for naturtypen god tilstand, herunder med hydrologiske forhold som understøtter udpegningsgrundlaget. En sådan passus anbefales tilføjet alle Natura 2000-planer med søer over 5 ha.

Endelig foreslår Danmarks Naturfredningsforening Halsnæs, at Arresø prioriteres oprenset, så den kommer til at fremstå som en ren badesø med mindre algevækst, flere ferskvandsplanter og flere ferskvandsinsekter.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Der er en arbejdsdeling mellem Natura 2000- og vandområdeplanerne, således at vandplanlægningen håndterer vandkvalitet i vandløb, søer over 5 hektar, kystvande og fjorde, mens Natura 2000-planlægningen tager sig af søer under 5 hektar og hydrologien på terrestriske naturarealer. De indkomne ønsker om tilføjelse af indsatser og målsætninger for Arresø (sø over 5 ha) kan derfor ikke imødekommes i Natura 2000-planlægningen.

Emnet er nærmere beskrevet i Miljøstyrelsens generelle høringsnotat "Miljøstyrelsens generelle høringsnotat vedrørende forslag til Natura 2000-planer 2022-2027", som kan læses på Miljøstyrelsens hjemmeside.

6. Udpegningsgrundlag og områdegrenser

Resumé af høringssvar

Danmarks Naturfredningsforening Gribskov opfordrer til, at odder og løgfrø indgår i forvaltningen af dette Natura 2000-område med henblik på, at sikre gode levesteder til dem.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Natura 2000-planen gælder udelukkende for arter på aktuelle Natura 2000-områdes udpegningsgrundlag, selv om Natura 2000-planen også bidrager til at sikre andre arter og naturtyper i området gennem en generel sikring og forbedring af områdets naturværdier. Hverken odder eller løgfrø er en del af udpegningsgrundlaget for området og er derfor ikke nævnt i Natura 2000-planen.

For habitatområderne er det udelukkende arter på habitatdirektivets bilag II og naturtyper på habitatdirektivets bilag I, der kan indgå i områdernes udpegningsgrundlag, mens det for fuglebeskyttelsesområderne er fugle, der fremgår af fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 4 stk. 1 (yngle- og trækfuglearter omfattet af direktivets bilag 1) og artikel 4, stk. 2 (regelmæssigt tilbagevendende trækfugle samt visse forekomster af ynglefugle, som ikke er opført i bilag 1).

Hvilke naturtyper, arter og fugle, der optræder på de enkelte områders udpegningsgrundlag, beror på en række kriterier, der er beskrevet på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Justering af forslag til Natura 2000-plan for N134 Arresø, Ellemose og Lille Lyngby Mose

På baggrund af de indkomne bemærkninger til Natura 2000-planen har Miljøstyrelsen ikke fundet anledning til at foretage ændringer i Natura 2000-planen.

Bilag 1: Indkomne høringssvar til Natura 2000-planforslaget N134 Arresø, Ellemose og Lille Lyngby Mose

Sagsnummer	H�ringspart
2022 - 38944/2022 - 38952	Grundejerforeningen Lykkesholm
2022 - 39402	Nationalpark Kongernes Nordsjælland
2022 - 39689	Danmarks Naturfredningsforening, Gribskov
2022 - 39750	Danmarks Naturfredningsforening, Hillerød
2022 - 39807	Danmarks Naturfredningsforening, Halsnæs